

ZAKON

O PREDŠKOLSKOM VASPITANJU I OBRAZOVANJU

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se predškolsko vaspitanje i obrazovanje, kao deo jedinstvenog sistema obrazovanja i vaspitanja.

Predškolsko vaspitanje i obrazovanje ostvaruje se u skladu sa Ustavom, zakonom kojim se uređuju osnove sistema obrazovanja i vaspitanja (u daljem tekstu: Zakon), ratifikovanim međunarodnim konvencijama i ovim zakonom, polazeći od prava deteta, razvojnih, obrazovnih, kulturnih, zdravstvenih i socijalnih potreba dece i porodica sa decom predškolskog uzrasta.

Delatnost predškolskog vaspitanja i obrazovanja

Član 2.

Delatnost predškolskog vaspitanja i obrazovanja je delatnost od neposrednog društvenog interesa i ostvaruje se kao javna služba.

Delatnost predškolskog vaspitanja i obrazovanja, u smislu ovog zakona, jeste vaspitanje i obrazovanje dece predškolskog uzrasta.

Pod predškolskim uzrastom, u smislu ovog zakona, podrazumeva se uzrast dece od šest meseci do polaska u osnovnu školu.

Delatnost predškolskog vaspitanja i obrazovanja obavlja se u predškolskoj ustanovi, a izuzetno može da se obavlja i u školi, u skladu sa Zakonom i ovim zakonom.

Ostvarivanje ostalih delatnosti u predškolskoj ustanovi

Član 3.

Predškolska ustanova obavlja i delatnost kojom se obezbeđuju ishrana, nega, preventivno-zdravstvena i socijalna zaštita dece predškolskog uzrasta, u skladu sa zakonom.

Bliže uslove i način ostvarivanja ishrane, nege i preventivno-zdravstvene zaštite, sporazumno propisuju ministar nadležan za poslove zdravlja i ministar nadležan za poslove obrazovanja (u daljem tekstu: ministar).

Bliže uslove i način ostvarivanja socijalne zaštite sporazumno propisuju ministar nadležan za poslove socijalne politike i ministar.

U ostvarivanju delatnosti predškolskog vaspitanja i obrazovanja i ostalih delatnosti predškolske ustanove zabranjene su sve vrste nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja i sve aktivnosti kojima se ugrožavaju, diskriminišu ili izdvajaju deca, odnosno grupa dece, po bilo kom osnovu, u skladu sa Zakonom.

Ciljevi i principi delatnosti predškolskog vaspitanja i obrazovanja

Član 4.

Ciljevi predškolskog vaspitanja i obrazovanja su podrška:

- 1) celovitom razvoju i dobrobiti deteta predškolskog uzrasta, pružanjem uslova i podsticaja da razvija svoje kapacitete, proširuje iskustva i izgrađuje saznanja o sebi, drugim ljudima i svetu;
- 2) vaspitnoj funkciji porodice;
- 3) daljem vaspitanju i obrazovanju i uključivanju u društvenu zajednicu;
- 4) razvijanju potencijala deteta kao pretpostavke za dalji razvoj društva i njegov napredak.

Principi predškolskog vaspitanja i obrazovanja su:

- 1) dostupnost: jednakopravno pravo i dostupnost svih oblika predškolskog vaspitanja i obrazovanja, bez diskriminacije i izdvajanja po osnovu pola, socijalne, kulturne, etničke, religijske ili druge pripadnosti, mestu boravka, odnosno prebivališta, materijalnog ili zdravstvenog stanja, teškoća i smetnji u razvoju i invaliditeta, kao i po drugim osnovama, u skladu sa zakonom;
- 2) demokratičnost: uvažavanje potreba i prava dece i porodice, uključujući pravo na uvažavanje mišljenja, aktivno učešće, odlučivanje i preuzimanje odgovornosti;
- 3) otvorenost: građenje odnosa sa porodicom, drugim delovima u sistemu obrazovanja (škola), zajednicom (institucijama kulture, zdravstva, socijalne zaštite), lokalnom samoupravom i širom društvenom zajednicom;
- 4) autentičnost: celovit pristup detetu, uvažavanje razvojnih specifičnosti predškolskog uzrasta, različitosti i posebnosti, negovanje igre kao autentičnog načina izražavanja i učenja predškolskog deteta, oslanjanje na kulturne specifičnosti;
- 5) razvojnost: razvijanje različitih oblika i programa u okviru predškolske delatnosti u skladu sa potrebama dece i porodice i mogućnostima lokalne zajednice, kontinuirano unapređivanje kroz vrednovanje i samovrednovanje, otvorenost za pedagoške inovacije.

Upotreba jezika

Član 5.

Vaspitno-obrazovni rad ostvaruje se na srpskom jeziku.

Za pripadnike nacionalne manjine vaspitno-obrazovni rad ostvaruje se na maternjem jeziku, a može i dvojezično ili na srpskom, ako se za to opredeli najmanje 50% roditelja, odnosno staratelja dece.

Deo programa predškolskog vaspitanja i obrazovanja ili program u celini, može da se ostvaruje i na stranom jeziku.

Način i uslove ostvarivanja programa vaspitno-obrazovnog rada na stranom jeziku propisuje ministar.

Statutom predškolske ustanove utvrđuje se jezik na kojem se ostvaruje vaspitno-obrazovni rad, a predškolskim programom način ostvarivanja.

Evidencija i javne isprave

Član 6.

Predškolska ustanova i škola, koja ostvaruje predškolski program vode evidenciju o svom radu, u skladu sa zakonom.

Predškolska ustanova vodi evidenciju o vaspitno-obrazovnom radu, i to: matičnu knjigu o upisanoj deci u pripremni predškolski program, knjige rada i letopis.

Škola, koja ostvaruje predškolski program, vodi evidenciju o vaspitno-obrazovnom radu, i to: matičnu knjigu o upisanoj deci u pripremni predškolski program i knjigu rada vaspitača.

Na osnovu evidencije koju vodi, predškolska ustanova, odnosno škola koja ostvaruje program pripreme pred polazak u školu (u daljem tekstu: pripremni predškolski program), izdaje javne isprave o pohađanju pripremnog predškolskog programa, i to: prevodnicu o prelasku deteta iz jedne u drugu predškolsku ustanovu, odnosno školu, koja ostvaruje pripremni predškolski program, i uverenje o pohađanju pripremnog predškolskog programa.

Evidencija iz st. 2. i 3. ovog člana vodi se na srpskom jeziku, čiriličkim pismom. Kada se vaspitno-obrazovni rad izvodi na jeziku nacionalne manjine, predškolska ustanova, odnosno škola, koja ostvaruje pripremni predškolski program, vode evidenciju i na tom jeziku.

Obrasci javnih isprava iz stava 4. ovog člana štampaju se na srpskom jeziku, čiriličkim pismom i dvojezično, na srpskom jeziku i na jeziku nacionalne manjine, čiji je jezik u službenoj upotrebi.

Sadržaj obrazaca i način vođenja evidencije iz st. 2. i 3. ovog člana i sadržaj obrazaca javnih isprava iz stava 4. ovog člana, propisuje ministar.

Ministar odobrava izdavanje obrazaca iz st. 2, 3. i 4. ovog člana.

Član 7.

Predškolska ustanova trajno čuva letopis.

Predškolska ustanova i škola koja ostvaruje pripremni predškolski program, čuvaju pet godina evidenciju iz člana 6. st. 2. i 3. ovog zakona.

II. OSNIVANJE PREDŠKOLSKE USTANOVE I OBAVLJANJE DELATNOSTI

Osnivanje

Član 8.

Predškolsku ustanovu može da osnuje Republika Srbija, autonomna pokrajina, jedinica lokalne samouprave i drugo pravno ili fizičko lice, u skladu sa Zakonom.

Na osnivanje i rad predškolske ustanove primenjuju se propisi o javnim službama.

Ukoliko ima više osnivača, njihova međusobna prava i obaveze uređuju se ugovorom.

Predškolska ustanova čiji je osnivač jedinica lokalne samouprave

Član 9.

Jedinica lokalne samouprave osniva predškolsku ustanovu za najmanje pet, a najviše sto vaspitnih grupa, u skladu sa aktom o mreži predškolskih ustanova.

Izuzetno, ako ne postoje uslovi za osnivanje predškolske ustanove u skladu sa stavom 1. ovog člana, jedinica lokalne samouprave može da osnuje predškolsku

ustanovu sa manjim, odnosno većim brojem vaspitnih grupa, uz saglasnost ministarstva nadležnog za poslove obrazovanja (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Na teritoriji autonomne pokrajine, saglasnost iz stava 2. ovog člana, daje nadležni organ autonomne pokrajine.

Predškolska ustanova čiji je osnivač drugo pravno ili fizičko lice

Član 10.

Drugo pravno ili fizičko lice može da osnuje predškolsku ustanovu (u daljem tekstu: privatna predškolska ustanova), u skladu sa Zakonom.

Predškolska ustanova čiji je osnivač strana država, strano pravno ili fizičko lice

Član 11.

Strana država, strano pravno ili fizičko lice, može da osnuje predškolsku ustanovu radi ostvarivanja predškolskog programa, u skladu sa Zakonom.

Isprava, koju izdaje ustanova iz stava 1. ovog člana, priznaje se i izjednačava sa javnom ispravom koju izdaje ustanova iz čl. 9. i 10. ovog zakona – bez sproveđenja posebnog postupka priznavanja ekvivalencije.

Obavljanje delatnosti van sedišta predškolske ustanove

Član 12.

Predškolska ustanova obavlja delatnost u svom sedištu.

Predškolska ustanova, koja ima rešenje o verifikaciji, može da obavlja delatnost van sedišta u izdvojenom odeljenju – objektu predškolske ustanove, školi ili drugom prostoru, ako ispunjava uslove u skladu sa Zakonom.

Odluku o obavljanju delatnosti van sedišta donosi upravni odbor, a ustanova može početi sa obavljanjem delatnosti iz stava 2. ovog člana po dobijanju rešenja o verifikaciji i saglasnosti Ministarstva.

Vaspitno-obrazovni rad van sedišta ostvaruje se uz uvažavanje specifičnosti koje proističu iz fizičke odvojenosti od predškolske ustanove.

Upis dece

Član 13.

Upis dece u predškolsku ustanovu vrši se u skladu sa Zakonom.

Prilikom upisa dece u predškolsku ustanovu, čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave, prioritet za upis imaju deca iz osetljivih grupa.

Način i postupak upisa dece u predškolsku ustanovu bliže se uređuju statutom, uz saglasnost osnivača.

Član 14.

Dete – strani državljanin i dete bez državljanstva, dete iz osetljive grupe bez dokaza o prebivalištu i drugih ličnih dokumenata, prognano ili raseljeno lice, upisuje se u predškolsku ustanovu, odnosno školu, koja ostvaruje pripremni predškolski program, pod istim uslovima i na način propisan za državljane Republike Srbije.

Za boravak u predškolskoj ustanovi, odnosno školi, roditelj deteta stranog državljanina plaća ekonomsku cenu po detetu, a roditelj deteta bez državljanstva, prognanog i raseljenog lica, plaća cenu po detetu koju utvrđuje osnivač, u skladu sa zakonom kojim se uređuje finansijska podrška porodici sa decom.

III. PROGRAMI PREDŠKOLSKOG VASPITANJA I OBRAZOVANJA

Osnove programa predškolskog vaspitanja i obrazovanja

Član 15.

Predškolsko vaspitanje i obrazovanje ostvaruje se u skladu sa osnovama programa predškolskog vaspitanja i obrazovanja.

Osnove programa predškolskog vaspitanja i obrazovanja donose se u skladu sa Zakonom.

Osnove programa predškolskog vaspitanja i obrazovanja sadrže: osnove programa nege i vaspitanja dece uzrasta od šest meseci do tri godine, osnove programa predškolskog vaspitanja i obrazovanja dece od tri godine do polaska u školu, uključujući i osnove pripremnog predškolskog programa.

Predškolski program

Član 16.

Vaspitno-obrazovni rad u predškolskoj ustanovi ostvaruje se na osnovu predškolskog programa.

Predškolski program donosi predškolska ustanova, odnosno škola koja ostvaruje predškolski program, u skladu sa osnovama programa predškolskog vaspitanja i obrazovanja.

Predškolski program sadrži opšte podatke o ustanovi i njenom okruženju, vrste i trajanje programa vaspitno-obrazovnog rada, drugih oblika rada i usluga, oblike saradnje sa porodicom i lokalnom zajednicom, načine ostvarivanja principa i ciljeva vaspitanja i obrazovanja, kao i načine praćenja i samovrednovanja rada predškolske ustanove.

Predškolskim programom razrađuju se i načini razvijanja individualizovanog pristupa u ostvarivanju vaspitno-obrazovnog rada, radi pružanja dodatne podrške deci, posebno deci sa smetnjama u razvoju, deci na bolničkom lečenju, deci iz socio-ekonomski ili iz drugih razloga ugroženih sredina u vaspitnoj grupi, uz uvažavanje razvojnih, obrazovnih, zdravstvenih i socio-kulturnih potreba dece.

Član 17.

Predškolski program pripremaju odgovarajući stručni organi, a donosi ga organ upravljanja predškolske ustanove, odnosno škole koja ostvaruje predškolski program, po pribavljenom mišljenju saveta roditelja i saglasnosti nadležnog organa osnivača na planirana materijalna sredstva za njegovo ostvarivanje, u skladu sa Zakonom.

Ako se program vaspitanja i obrazovanja ili njegov deo ostvaruje na stranom jeziku, pre njegovog donošenja pribavlja se saglasnost ministra.

Predškolski program donosi se na neodređeno vreme i objavljuje se u skladu sa opštim aktom predškolske ustanove, odnosno škole koja ostvaruje predškolski program, a menja se po potrebi, radi usaglašavanja sa nastalim promenama u toku njegovog ostvarivanja.

Vrste programa u okviru predškolskog programa

Član 18.

U okviru predškolskog programa ostvaruju se redovni programi vaspitno-obrazovnog rada u celodnevnom i poludnevnom trajanju, a mogu da se ostvaruju i drugi posebni i specijalizovani programi, u skladu sa potrebama i interesovanjima dece, roditelja, odnosno staratelja, prema mogućnostima predškolske ustanove i jedinice lokalne samouprave.

Izuzetno, u okviru predškolskog programa može da se ostvaruje prilagođen ili preuzet program iz vaspitno-obrazovnih programa drugih zemalja za čiju primenu je potreban dokaz o njegovom poreklu, odnosno dokaz da ga je priznalo odgovarajuće međunarodno udruženje.

Na program iz stava 2. ovog člana saglasnost daje ministar.

Posebni i specijalizovani programi

Član 19.

U okviru predškolskog programa mogu da se ostvaruju posebni i specijalizovani programi, i to:

- 1) programi posebnih oblasti vaspitno-obrazovnog rada;
- 2) programi negovanja jezika i kulture nacionalne manjine;
- 3) prigodni i povremeni programi koji imaju za cilj ostvarivanje kulturnih i rekreativnih aktivnosti, odnosno odmora dece;
- 4) programi podrške porodici;
- 5) programi za rad sa decem u porodici (porodične jasle, „bebi servis”);
- 6) drugi programi i oblici rada i usluga.

Bliže uslove o vrstama, načinu ostvarivanja i finansiranja posebnih, specijalizovanih programa i drugih oblika rada i usluga koje ostvaruje predškolska ustanova, propisuje ministar.

Član 20.

Za decu na bolničkom lečenju organizuje se ostvarivanje predškolskog programa u odgovarajućim zdravstvenim ustanovama, po posebnom programu koji propisuje ministar.

Izuzetno, za decu koja zbog bolesti ili drugih opravdanih razloga nisu u mogućnosti da pohađaju predškolsku ustanovu, ostvarivanje pripremnog predškolskog programa može da se organizuje i u porodici.

Član 21.

Predškolska ustanova, usled nedostatka prostornih kapaciteta ili nedovoljnog broja dece potrebnog za formiranje vaspitne grupe, može da ostvaruje predškolski program u putujućem vrtiću (namenski opremljen autobus) za decu uzrasta od četiri godine do polaska u osnovnu školu, ili angažovanjem putujućeg vaspitača.

Pripremni predškolski program

Član 22.

Pripremni predškolski program jeste deo redovnog programa predškolske ustanove u celodnevnom ili poludnevnom trajanju, koji se ostvaruje sa decem u godini pred polazak u školu.

Pripremni predškolski program za decu koja nisu obuhvaćena redovnim programom predškolske ustanove, organizuje se u predškolskoj ustanovi, izuzetno u školi, u skladu sa Zakonom i statutom predškolske ustanove, odnosno škole.

Izuzetno, pripremni predškolski program za decu u porodici može da se organizuje u kraćem trajanju.

Bliže uslove za ostvarivanje pripremnog predškolskog programa propisuje ministar.

Član 23.

Jedinica lokalne samouprave vodi evidenciju i obaveštava predškolsku ustanovu, odnosno školu, koja ostvaruje pripremni predškolski program i roditelja, odnosno staratelja, o deci koja su stasala za pohađanje pripremnog predškolskog programa, najkasnije do 1. aprila tekuće godine za narednu godinu.

Predškolska ustanova, odnosno škola, koja ostvaruje pripremni predškolski program, dužna je da obavesti roditelja, odnosno staratelja i jedinicu lokalne samouprave o deci koja se nisu upisala, koja ne pohađaju redovno ili su prestala da pohađaju pripremni predškolski program, najkasnije 15 dana od dana proteka roka za upis, odnosno od dana prestanka redovnog pohađanja pripremnog predškolskog programa.

Član 24.

Roditelj je dužan da upiše dete u predškolsku ustanovu, odnosno školu, radi pohađanja pripremnog predškolskog programa, u skladu sa Zakonom.

Nadležni organ jedinice lokalne samouprave podneće zahtev za pokretanje prekršajnog postupka protiv roditelja, odnosno staratelja, čije dete nije blagovremeno upisano, odnosno koje ne pohađa pripremni predškolski program, najkasnije u roku od 15 dana od dana kada je o tome obavešten.

Član 25.

Dete može da izostane sa pohađanja pripremnog predškolskog programa samo u opravdanim slučajevima.

Roditelj, odnosno staratelj, dužan je da najkasnije u roku od osam dana opravda izostanak deteta.

Član 26.

Na osnovu prevodnice dete može da pređe u drugu predškolsku ustanovu, odnosno školu, koja ostvaruje pripremni predškolski program.

Predškolska ustanova, odnosno škola iz koje dete prelazi, dužna je da izda prevodnicu u roku od sedam dana od dana prijema obaveštenja o upisu deteta u drugu predškolsku ustanovu, odnosno školu.

Predškolska ustanova, odnosno škola u koju dete prelazi, dužna je da u roku od sedam dana od dana prijema prevodnice, obavesti predškolsku ustanovu, odnosno školu, iz koje se dete ispisalo, da je primila prevodnicu.

Ostvarivanje predškolskog programa

Član 27.

Program predškolskog vaspitanja i obrazovanja ostvaruje se u različitom trajanju, i to:

- u celodnevnom trajanju – od 9 do 12 sati dnevno;
- u poludnevnom trajanju – pripremni predškolski program – 4 sata dnevno;
- u poludnevnom trajanju – do 6 sati dnevno;
- u poludnevnom trajanju – do 6 sati dnevno, do tri puta nedeljno;
- u višednevnom trajanju – dužem od 24 sata.

Član 28.

Predškolski program ostvaruje se u toku radne godine, od 1. septembra tekuće godine do 31. avgusta naredne godine.

Model centar

Član 29.

Predškolska ustanova može steći status model centra ako:

- 1) je kao ogledni centar učestvovala u naučnoistraživačkom projektu kojim su uvedene inovacije u ostvarivanju vaspitno-obrazovne prakse ili je razvijen novi model programa predškolskog vaspitanja;
- 2) postoje kadrovski i prostorni uslovi za organizovanje obuke i stručnog usavršavanja vaspitača i stručnih saradnika.

Visokoškolska ustanova ili naučnoistraživačka organizacija koja je rukovodilac projekta, daje mišljenje o sticanju statusa model centra za uvedenu inovaciju, odnosno model na period od pet godina.

Bliže uslove o načinu rada i finansiranja model centra propisuje ministar.

IV. ORGANIZACIJA RADA SA DECOM

Vaspitne grupe

Član 30.

Vaspitno-obrazovni rad sa decom organizuje se u vaspitnim grupama. Vaspitne grupe mogu biti jaslene, za uzrast od šest meseci do tri godine i grupe vrtića, za uzrasni period od tri godine do polaska u školu.

Vaspitne grupe mogu biti formirane za decu istog ili različitog uzrasta.

Broj dece koja se upisuju u vaspitnu grupu, istog uzrasta, jeste:

- od 6 meseci do 1 godine	7
- od 1 do 2 godine	12
- od 2 do 3 godine	16
- od 3 do 4 godine	20
- od 4 godine do polaska u školu	24

Broj dece u grupi pripremnog predškolskog programa je 26.

Izuzetno od stava 3. ovog člana, broj dece, koja se upisuju jeste:

- na bolničkom lečenju	do 15
- sa smetnjama u razvoju – razvojna grupa	4 do 6

Ako ne postoji mogućnost za formiranje vaspitnih grupa u skladu sa stavom 3. ovog člana, osnivač može utvrditi manji, odnosno najviše 20% veći broj dece od broja koji se upisuje u vaspitnu grupu, u skladu sa kriterijumima, koje propisuje ministar.

Kada je Republika Srbija osnivač predškolske ustanove, odnosno škole koja ostvaruje predškolski program, broj dece, u smislu stava 6. ovog člana, utvrđuje predškolska ustanova, odnosno škola, uz saglasnost Ministarstva.

Kada je autonomna pokrajina osnivač predškolske ustanove, odnosno škole koja ostvaruje predškolski program, broj dece, u smislu stava 6. ovog člana, utvrđuje predškolska ustanova, odnosno škola, uz saglasnost organa autonomne pokrajine nadležnog za poslove obrazovanja.

Mešovite vaspitne grupe

Član 31.

Broj dece koja se upisuju u grupe mešovitog sastava jeste:

- od 1 do 3 godine	12
- od 3 godine do polaska u školu	20
- od 2 godine do polaska u školu	15

Predškolska ustanova može da formira grupe mešovitog sastava i sa drugačijim uzrastima.

Dvojezične vaspitne grupe

Član 32.

Vaspitno-obrazovni rad u dvojezičnim vaspitnim grupama ostvaruje se sa 10% manjim brojem dece od broja utvrđenog ovim zakonom.

Član 33.

Broj i strukturu vaspitnih grupa predškolske ustanove, odnosno škole koja ostvaruje predškolski program, utvrđuje direktor, na predlog stručnih organa, na osnovu broja dece, uslova rada i programa koji se ostvaruje.

Kriterijumi za formiranje strukture vaspitnih grupa utvrđuju se statutom predškolske ustanove, odnosno škole koja ostvaruje predškolski program.

Deca sa smetnjama u razvoju

Član 34.

Deca sa smetnjama u razvoju ostvaruju pravo na predškolsko vaspitanje i obrazovanje u vaspitnoj grupi, u vaspitnoj grupi uz dodatnu podršku i individualni vaspitno-obrazovni plan i u razvojnoj grupi, na osnovu individualnog vaspitno-obrazovnog plana, u skladu sa Zakonom.

Predškolska ustanova koja je upisala dete sa smetnjama u razvoju može da utvrdi potrebu za pružanjem dodatne obrazovne, zdravstvene ili socijalne podrške i u tom slučaju upućuje zahtev izabranom lekaru nadležnog doma zdravlja, odnosno

interresornoj komisiji za procenu tih potreba i za pružanjem dodatne obrazovne, zdravstvene ili socijalne podrške, koju utvrđuje interresorna komisija.

U jednoj vaspitnoj grupi ne može biti više od dva deteta sa smetnjama u razvoju.

Broj dece u vaspitnoj grupi, u koju je upisano jedno dete sa smetnjama u razvoju, umanjuje se za tri deteta u odnosu na broj dece utvrđen ovim zakonom.

Deca sa smetnjama u razvoju mogu da se uključe u vaspitnu grupu prilikom upisa. U toku pohađanja predškolskog programa prati se razvoj deteta i na osnovu predloga pedagoškog kolegijuma i stručnog tima za inkluzivno obrazovanje, dete sa smetnjama u razvoju može se prebaciti iz razvojne u vaspitnu grupu, u skladu sa Zakonom.

Bliže uslove za procenu potreba za pružanjem dodatne obrazovne, zdravstvene ili socijalne podrške detetu, sastav i način rada interresorne komisije, propisuju sporazumno ministar nadležan za poslove zdravlja, ministar nadležan za poslove socijalne politike i ministar.

Radno vreme predškolske ustanove

Član 35.

Početak i završetak radnog vremena u predškolskoj ustanovi utvrđuje ustanova, po pribavljenom mišljenju saveta roditelja predškolske ustanove, u skladu sa potrebama dece i roditelja, odnosno staratelja, uz saglasnost osnivača.

V. VASPITAČ, STRUČNI SARADNIK, SARADNIK I PEDAGOŠKI ASISTENT

Član 36.

Delatnost predškolskog vaspitanja i obrazovanja ostvaruju vaspitač i stručni saradnik, a delatnost predškolske ustanove, kojom se obezbeđuju ishrana, nega, preventivno-zdravstvena i socijalna zaštita, ostvaruju saradnici.

Vaspitači

Član 37.

Vaspitno-obrazovni rad ostvaruju vaspitači, i to: vaspitač, medicinska sestra-vaspitač i defektolog-vaspitač.

Zadaci vaspitača i medicinske sestre-vaspitača

Član 38.

Zadatak vaspitača jeste da osigura uvažavanje opštih principa obrazovanja i vaspitanja, ciljeva vaspitanja i obrazovanja, ostvarivanje i unapređivanje vaspitno-obrazovnog rada.

Zadatak medicinske sestre-vaspitača jeste da osigura uvažavanje opštih principa obrazovanja i vaspitanja, ciljeva vaspitanja i obrazovanja, ostvarivanje i unapređivanje vaspitnog rada i nege.

Obrazovanje vaspitača

Član 39.

Poslove vaspitača može da obavlja lice koje ispunjava uslove propisane Zakonom i ima odgovarajuće obrazovanje, i to:

1) sa decom uzrasta od šest meseci do dve godine – lice koje ima srednje obrazovanje – medicinska sestra-vaspitač, a sa decom uzrasta od dve do tri godine – lice koje ima srednje obrazovanje – medicinska sestra – vaspitač i lice koje ima odgovarajuće više obrazovanje, odnosno odgovarajuće visoko obrazovanje na studijama prvog stepena (osnovne strukovne studije), na kojima je osposobljeno za rad sa decom jaslenog uzrasta – vaspitač;

2) sa decom uzrasta od tri godine do polaska u školu - lice koje ima odgovarajuće više obrazovanje, odnosno odgovarajuće visoko obrazovanje na studijama prvog stepena (osnovne strukovne studije ili osnovne akademske studije) u trajanju od tri godine ili na studijama drugog stepena (diplomske akademske studije – master, specijalističke akademske studije ili specijalističke strukovne studije) – vaspitač, u skladu sa Zakonom;

3) u mešovitoj grupi (sa decom uzrasta od dve godine do polaska u školu) – lice koje ispunjava uslove iz tač. 1) i 2) ovog stava – vaspitač;

4) sa decom na bolničkom lečenju – lice koje ispunjava uslove iz tačke 2) ovog stava – vaspitač;

5) sa decom sa smetnjama u razvoju u vaspitnoj grupi – lice koje ispunjava uslove iz tač. 1) i 2) ovog stava koje je u toku stručnog usavršavanja ili po propisanom programu osposobljeno za rad sa decom sa smetnjama u razvoju - vaspitač;

6) sa decom sa smetnjama u razvoju u razvojnoj grupi – lice sa odgovarajućim visokim obrazovanjem na studijama drugog stepena (diplomske akademske studije – master i specijalističke akademske studije) i lice sa odgovarajućim visokim obrazovanjem na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine – defektolog – vaspitač, u skladu sa Zakonom.

7) sa decom – pripadnicima nacionalnih manjina – lice koje ispunjava uslove iz tač. 1) do 6) ovog stava, ako je steklo odgovarajuće obrazovanje na jeziku na kome se ostvaruje vaspitno-obrazovni rad ili je položilo ispit iz tog jezika sa metodikom na odgovarajućoj visokoškolskoj ustanovi – vaspitač, u skladu sa Zakonom.

Izuzetno, u nedostatku vaspitača sa znanjem jezika nacionalne manjine može se, uz vaspitača koji ne ispunjava uslove zbog nepoznavanja jezika, angažovati pomoći vaspitač sa znanjem jezika i najmanje srednjim obrazovanjem vaspitačkog smera, do okončanja postupka po raspisanom konkursu, a najduže do 31. avgusta naredne godine.

Program polaganja ispita za proveru znanja jezika utvrđuje odgovarajuća visokoškolska ustanova, u skladu sa Zakonom.

Stručni saradnici

Član 40.

Stručne poslove kojima se unapređuje vaspitno-obrazovni rad obavljaju stručni saradnici.

Stručni saradnici jesu: pedagog, psiholog, pedagog za likovno, muzičko i fizičko vaspitanje i logoped.

Zadaci stručnog saradnika

Član 41.

Zadatak stručnog saradnika jeste da savetodavnim radom i drugim oblicima rada unapređuje vaspitno-obrazovni rad i pruža stručnu pomoć deci, roditeljima, odnosno starateljima i vaspitačima, po pitanjima od značaja za vaspitanje i obrazovanje i obavlja druge oblike rada, u skladu sa Zakonom.

Obrazovanje stručnog saradnika

Član 42.

Poslove stručnog saradnika može da obavlja lice sa odgovarajućim visokim obrazovanjem na studijama drugog stepena (diplomske akademske studije – master, specijalističke akademske studije ili specijalističke strukovne studije) i lica sa završenim visokim obrazovanjem na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine, u skladu sa Zakonom.

Saradnici

Član 43.

Poslove kojima se unapređuju nega, ishrana, preventivno-zdravstvena i socijalna zaštita u predškolskoj ustanovi obavljaju saradnici.

Predškolska ustanova koja ostvaruje posebne i specijalizovane programe može da ima i druge saradnike, uz saglasnost osnivača.

Kada je Republika Srbija osnivač predškolske ustanove, saglasnost iz stava 2. ovog člana daje Ministarstvo.

Zadaci saradnika

Član 44.

Zadatak saradnika jeste da svojim znanjem, savetodavnim i stručnim radom obezbedi kvalitetnije ostvarivanje nege, ishrane, preventivno-zdravstvene i socijalne zaštite.

Zadatak drugih saradnika jeste da obezbede ostvarivanje i unapređenje kvaliteta vaspitno-obrazovnog rada.

Obrazovanje saradnika

Član 45.

Poslove saradnika može da obavlja lice, i to:

1) poslove unapređivanja socijalne zaštite – lice koje ima odgovarajuće visoko obrazovanje na studijama drugog stepena (diplomske akademske studije-mester, specijalističke akademske studije ili specijalističke strukovne studije) ili na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine, u skladu sa Zakonom;

2) poslove unapređivanja preventivno-zdravstvene zaštite i unapređivanja, planiranja i organizacije ishrane – lice koje ima odgovarajuće obrazovanje na studijama prvog stepena (osnovne strukovne studije, odnosno osnovne akademske

studije), odnosno na studijama u trajanju od tri godine ili višim obrazovanjem u oblasti medicinskih nauka, u skladu sa Zakonom;

3) poslove nege i preventivne zdravstvene zaštite – lice koje ima odgovarajuće srednje obrazovanje u oblasti medicinskih nauka.

Pedagoški asistent

Član 46.

Pedagoški asistent pruža pomoć i dodatnu podršku deci, u skladu sa njihovim potrebama, sarađuje sa vaspitačima i stručnim saradnicima, roditeljima, odnosno starateljima, a zajedno sa direktorom sarađuje sa nadležnim ustanovama, organizacijama i udruženjima i jedinicom lokalne samouprave i obavlja druge poslove, u skladu sa Zakonom.

VI. PRAVO NA ŠTRAJK

Član 47.

Zaposleni u predškolskoj ustanovi ostvaruju pravo na štrajk u skladu sa zakonom, pod uslovom da se obezbedi minimum procesa rada.

VII. NADZOR NAD RADOM PREDŠKOLSKE USTANOVE

Član 48.

Inspeksijski nadzor i stručno-pedagoški nadzor nad radom predškolskih ustanova, vrši se u skladu sa Zakonom.

VIII. FINANSIRANJE

Član 49.

Sredstva za finansiranje delatnosti predškolske ustanove obezbeđuju se u skladu sa Zakonom.

Član 50.

Roditelj, odnosno staratelj deteta učestvuje u obezbeđivanju sredstava za ostvarivanje delatnosti predškolske ustanove, čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave u visini 20% od ekonomske cene po detetu, u skladu sa Zakonom.

Odluku o visini cene iz stava 1. ovog člana donosi osnivač.

Od obaveza plaćanja iz stava 1. ovog člana, u celodnevnom i poludnevnom boravku, izuzimaju se deca bez roditeljskog staranja, deca sa smetnjama u razvoju i deca iz materijalno ugroženih porodica.

Član 51.

Sredstva za obavljanje delatnosti predškolskog vaspitanja i obrazovanja u privatnoj predškolskoj ustanovi obezbeđuje osnivač.

Član 52.

Visina plate, naknade i drugih primanja utvrđuje se jedinstveno za sve zaposlene u predškolskim ustanovama čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna

pokrajina ili jedinica lokalne samouprave, u skladu sa propisima kojima se uređuju plate, naknade i druga primanja iz radnog odnosa u javnim službama.

Osnovica za obračun i isplatu plata u predškolskim ustanovama ne može biti niža od osnovice za obračun i isplatu u osnovnom obrazovanju i vaspitanju, ali može biti uvećana iz sredstava koje ostvari ustanova ili jedinica lokalne samouprave.

IX. KAZNENE ODREDBE

Član 53.

Novčanom kaznom od 10.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj predškolska ustanova, odnosno škola koja ostvaruje predškolski program ako:

- 1) ne omogući izjašnjavanje roditelja na kojem će jeziku dete sticati predškolsko vaspitanje i obrazovanje (član 5. stav 2);
- 2) ne vodi, neuredno vodi ili ne čuva propisanu evidenciju o vaspitno-obrazovnom radu (čl. 6. i 7);
- 3) ne obavesti u propisanom roku roditelja i jedinicu lokalne samouprave o deci koja se nisu upisala, odnosno ne pohađaju pripremni predškolski program (član 23. stav 2);
- 4) ne formira vaspitne grupe u skladu sa čl. 30. i 31. ovog zakona;

Novčanom kaznom od 500 do 50.000 dinara kazniće se za prekršaj iz stava 1. ovog člana i direktor, odnosno odgovorno lice predškolske ustanove, odnosno škole koja ostvaruje predškolski program.

X. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 54.

U predškolskoj ustanovi koja na dan stupanja na snagu ovog zakona ispunjava uslove iz člana 9. ovog zakona, upravljanje imenovan do dana stupanja na snagu ovog zakona, odnosno savet roditelja izabran do dana stupanja na snagu ovog zakona, obavljaće poslove iz svoje nadležnosti do isteka mandata.

Član 55.

U predškolskoj ustanovi koja na dan stupanja na snagu ovog zakona ispunjava uslove iz člana 9. ovog zakona, direktor izabran do dana stupanja na snagu ovog zakona, ostaje na dužnosti do isteka mandata, ako ispunjava uslove propisane Zakonom i ovim zakonom.

Član 56.

Predškolska ustanova koja na dan stupanja na snagu ovog zakona ne ispunjava uslove iz člana 9. ovog zakona, dužna je da izvrši statusne promene, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Osnivač je dužan da u roku od 30 dana od dana izvršene statusne promene imenuje upravljanje predškolske ustanove.

Član 57.

Upravljanje predškolske ustanove iz člana 56. ovog zakona dužan je da u roku od 60 dana od dana konstituisanja raspiše konkurs i izabere direktora u skladu sa Zakonom i ovim zakonom.

Član 58.

Osnivač koji nije utvrdio minimum procesa rada za vreme štrajka zaposlenih u predškolskoj ustanovi dužan je da ga utvrdi u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 59.

Medicinske sestre, vaspitači, stručni saradnici i saradnici – vaspitači, koji su na dan stupanja na snagu ovog zakona zaposleni u predškolskoj ustanovi, a koji su po propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona ispunjavali uslove za obavljanje vaspitno-obrazovnog rada u pogledu vrste i stepena obrazovanja, mogu i dalje da obavljaju vaspitno-obrazovni rad u predškolskoj ustanovi.

Vaspitno-obrazovni rad u predškolskoj ustanovi mogu da obavljaju i lica iz stava 1. ovog člana, koja na dan stupanja na snagu ovog zakona nisu u radnom odnosu u predškolskoj ustanovi, ako imaju više od 20 godina radnog iskustva u vaspitno-obrazovnom radu u predškolskoj ustanovi.

Medicinske sestre iz stava 1. ovog člana koje obavljaju vaspitno-obrazovni rad imaju obavezu da steknu dozvolu za rad propisanu Zakonom, u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Medicinske sestre iz stava 2. ovog člana imaju obavezu da steknu dozvolu za rad propisanu Zakonom, u roku od tri godine od dana zasnivanja radnog odnosa u predškolskoj ustanovi.

Član 60.

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona doneće se u roku od dve godine od dana stupanja na snagu ovog zakona, osim akta iz člana 6. stav 7. ovog zakona, koji će se doneti u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1. ovog člana primenjuju se propisi koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona, ako nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 61.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe odredbe člana 2. tačka 5) i člana 11. tačka 5) Zakona o društvenoj brizi o deci („Službeni glasnik RS”, br. 49/92, 29/93, 53/93, 67/93, 28/94, 47/94, 48/94, 25/96, 29/01, 16/02, 62/03 i 101/05).

Član 62.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.